

IRODALMI ÉRTESÍTŐ.

Kőváry László kitünő tudósunknak füzetünk elején álló szépen írott cikkéből — A keresztény család hivatása — a „Dávid F. egyesület” külön lenyomást eszközölt, hogy azt olcsó áron tegye hozzáférhetővé. Az egyesület egyik gyűlésén olvastatott fel a keresztény élet emelésére szánva. Óhajtható, hogy az épületes dolgozatot minél többen olvassák. Ajánljuk terjesztésre. Ára 5 kr. Kapható Boros György titkárnál. Kolozsvár, Rózsa-utca 2. sz.

Az Unitárius kis könyvtárnak megjelent XXI—XXV. füzete. Tartalma: Az ember ismerete Istenről. Ez egy jeles angol unitárius lelkésznek, Armstrong A. R.-nek a munkája. Örömmel vettük kezünkbe, mert Armstrongot úgy ismerjük, mint a ki teljesen hivatva van a vallás alapkérdéseit tárgyalni. Elmeélel, világosan és élvezetesen ír, s az ember készséggel követi őt a vallás igazságairól való fejtegetéseiben. E művével is ezt ércztette, erről teszen bizzonyságot. A mű a következő fejezetekre oszlik: I. Bevezetés. II. Az értelem tanúbizonysága. III. A lelkiismeret tanúbizonysága. IV. A lélek tanúbizonysága. V. Az imádkozásé. VI. A kételkedés okai. VII. Az ismeret határai. VIII. A próféta. Végszó. Az átdolgozás híven és tiszta magyarsággal adja vissza szerzőnek szép és mély gondolatait, melyeket minden mivelte keresztény haszonnal olvashat. A szerkesztő e mű közreadásával egy igen értékes füzettel gyarapította az Unitárius Kis Könyvtárt. Ugy e füzetet, valamint az Unitárius Kis Könyvtár többi füzeteit ajánljuk a lelkészeknek és családoknak. A most kiadott ötös füzet ára 25 kr. Kapható a szerkesztőnél: Derzsi Károly unitárius lelkész, Budapest II. ker. fő-utca 8. sz.

Kincses Jancsi vagy A juhászbojtár meséje. Irta Rédiger Géza. Megjelent Budapesten, a Révai testvéreknél, „Jó könyvek a magyar nép számára” című vállalatban. És mondhatjuk, hogy ez csakugyan jó könyv. Mesét mond a népnek, hogy hibáit javítsa. Mese alakjában, melyet a nép könnyen megért és szeret, ad hasznos erkölcsi tanításokat. Az öngyilkosság, az állatok kinzása, a hűtlen cselédek, a lelketlen gazdák, az asszonyi kívánság veszedelme stb. és végre a kitarató munkásság diadalma van benne feltüntetve szép, költői nyelven és könnyed verseléssel. Reánk mint egyházra nézve épp elsőrendű kérdés a nép vallásosságának és erkölcsi életének emelése. S nos hát az ily munka az egyik legalkalmasabb eszköz, melyet a templomon kívül e célra alkalmazni lehet. Mulattat és tanít, gyönyörködtet és oktat, és a mig így nemesen foglalkoztatja a nép gyermekét, trágár beszédektől, vad dévajkodástól és sok rosztól óvja meg. Nem egyesével, hanem százával ajánljuk minden papnak hogy szerezzze meg azt hivei számára. Egy füzet belőle csak 3 kr. Lelkes költőmunkatársunkat pedig üdvözljük e téren, melyre e művével oly sikerülten lépett. S nemcsak óhajtjuk, de kérjük, hogy minél több hasonló munkát dolgozzon, mert ezáltal jó szolgálatot fog tenni a nép vallásos életének.

Evangéliumi lelkész társ. Szerk. Czelder Márton Kecskeméten. E vállalat jövő évben VIII-ik évfolyamába lépik. Hoz annyi egyh. beszédet, a hány vasárnap van egy esztendőben. Ára 3 frt. — A Vasárnap prot. néplapra külön felhívást bocsátott ki Czelder M. Ára 2 frt.

Tréfás számtani feladványok gyűjteménye címén Orbók Mór, pozsonyi képezd. tanár, egy igen diszesen kiállított kötetkét bocsátott közre. „A könyv célja — miként a szerző előszavában mondja — a szórakoztatáson kívül a szellem élesztése, a helyes gondolkozás fejtése. Tudjuk, hogy mennyire szereti a fiatalság az ilyen tréfás számtani feladványokat társaságokban recitálni s mily vig hangulatban ütnek el vele egy-két órát, ifjak és más korbeliek egyaránt. Nekünk az ilyféle mulatságokat elé kell segitenünk örülnünk, hogy a fiatalság ilyen hasznos sportot üz.“ Ajánljuk e munkácskát szülők és tanítók figyelmébe. Ára 50 kr., melyért szerző bérmentesen küldi a könyvet.

A Magyar Történelmi Társulatnak Szilágyi Sándor kútnő szerkesztésében megjelenő kiadványaira: A Századokra, a Történelmi Tárra és a Magyar Történelmi életrajzokra a közlő újév alkalmából felhívjuk olvasóink figyelmét. E társulatnak vállalatai szépen virágoznak, de a Magyar Történelmi Életrajzok, mely a társulatnak legújabb kiadványa, még több pártolást igényel. Egyes jelesek élete annyira össze van nőve az egyházak életével is, hogy már ezért is különösen kell ajánlanunk a vállalatot. A Magyar T. Életrajzok a társulat tagjai számára 5 frt; nem tagoknak 8 frt, mely összeg Mehner Vilmoshoz Budapestre küldendő.

Épen most vettük Dobos János egyh. beszédeinek IV-ik kötetét. Halotti beszédeket tartalmaz részben különféle kútforrások nyomán írva. Mint az előző köteteket, úgy ezt is bátran ajánljuk lelkész társainknak. E beszédekben is sok gondolat-kincset fognak találni, s ez az, a miért mi e beszédeket különösen méltányoljuk és ajánljuk. A kötet bolti ára 1 frt 80 kr. Megjegyezzük, hogy ha elég előfizető jelentkezik, a kiadó még két kötetnek a kiadását helyezi kilátásba. A jelentkezések Dobos László ev. ref. lelkészhez Szalk-Szent-Mártonra küldendő.

KÜLÖNFÉLÉK.

Házasságügyi biráskodásunkról. Mult füzetünkben megigértük, hogy „az unitárius házassági perek illetékes bíróságának kérdéséhez“ czim alatt a „Jogtudományi Közlöny“-ben lefolyt vitát ismertetni fogjuk ; ezt az ígérést most be akarjuk váltani.

A nevezett lap 26. számában megvitatás végett az a kérdés hozatott szőnyegre: a szoros értelemben vett Magyarországon lakó unitáriusokra nézve a polgári bíróságok, vagy az unitárius egyházi bíróságok-e az illetékes házassági bíróságok.

Dr. Daempf Sándor pécsi ügyvédtől mindjárt a 28. számban czikk jelent meg, melyben azt igyekszik kimutatni, hogy az unitárius egyházi bíróságok illetékessége a régi Erdély és Partium határán túl nem terjedhet s a szoros értelemben vett Magyarországon lakó unitáriusok házassági pereiben a világi törvényszékek az illetékesek.

Érvei röviden ezek:

Az 1868. 48. t. cz. csak azt az anyagi elvet állítja fel, hogy mindegyik félre nézve saját hitelvei alapján, saját illetékes bírósága járjon el. Részletes illetékességi szabályokat az 1868. 54. t.-cz. 22. 36. § ai tartalmaznak, melyek szerint a szűkebb értelemben vett Magyarországon lakó unitáriusok válóperei --- mivel itt rendezett unitárius egyházi bíróságok nem léteznek --- azon törvényszék illetőségéhez tartoznak, melynek területén a házas feleknek állandó és utolsó együttlákásuk volt. Az unio foganatosításáról szóló törvény az unitáriusok erdélyi egyházi bíróságainak területi hatáskörét a szoros értelemben vett Magyarországra nem terjesztette ki, hanem csak a régi Erdélyre és a Partiumra tartotta fenn. Az unitáriusok a szoros értelemben vett Magyarország területét egyházi bíróságaik hatáskörébe önkényesen be nem vonhatják. Az unitárius házassági perrendtartás sem királyi, sem kormányi jóváhagyást nem nyert s mint országos törvénynyel ellenkező, nem érvényes. Nem birhatnak az unitáriusok több joggal, mint a protestansok, kik Magyarországon az 1791 26. t.-cz. 11. §-a értelmében csak kir. jóváhagyás, az 1869. 4. t.-cz. 21 §-a szerint pedig csak tör-